

Nowotwory złośliwe piersi - ryzyko zachorowania, zaawansowanie, przeżycia pięcioletnie.

Dolny Śląsk, Dolnośląskie Centrum Onkologii.

Przygotowali:

Komitet ds. Epidemiologii

**Beata Hawro, Maria Wolny-Łątka, Jerzy Błaszczyk (przewodniczący),
Piotr Hudziec, Bartłomiej Szynglarewicz**

Kamila Kępska – Zakład Epidemiologii Nowotworów

**Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu
Lipiec 2009**

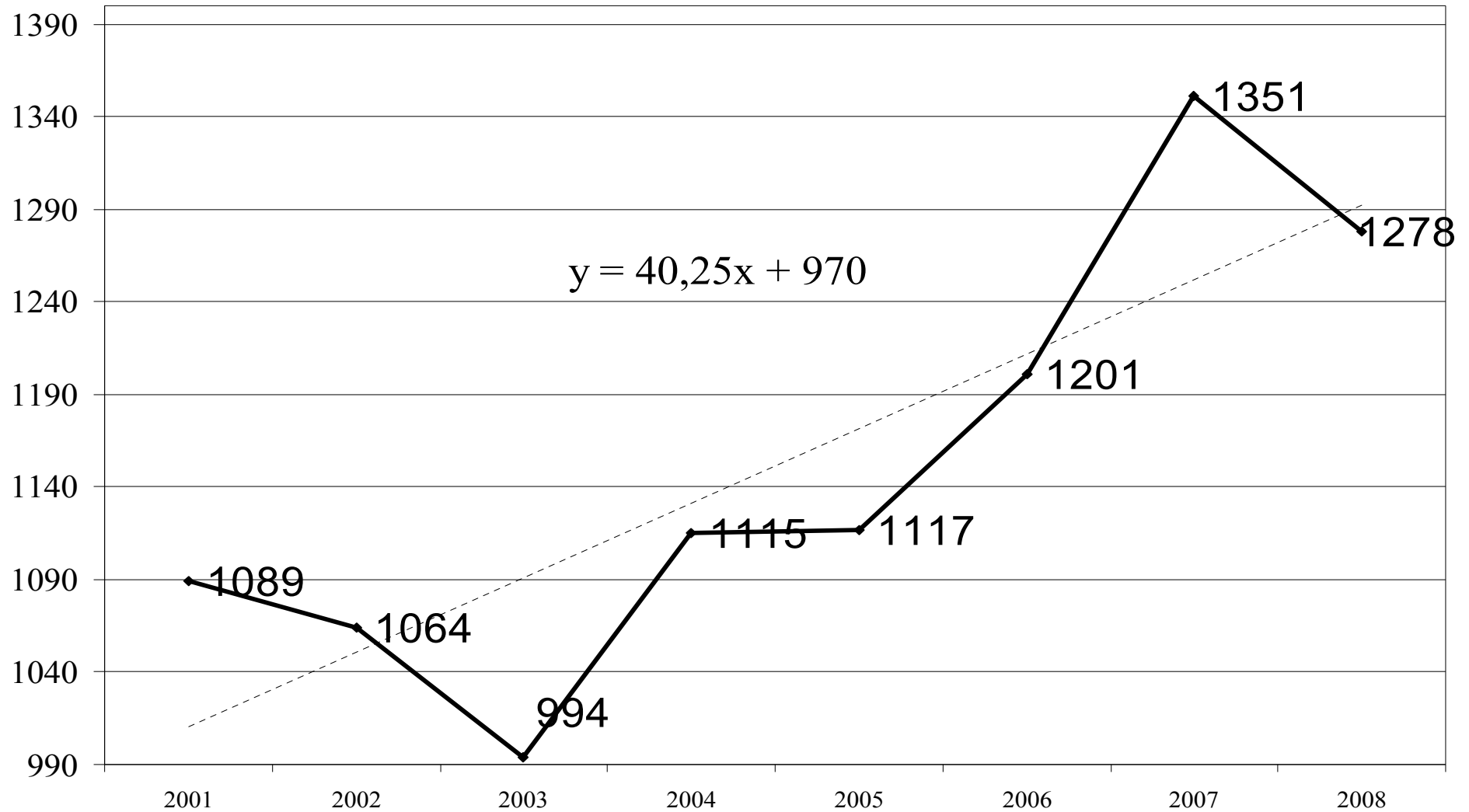
1. Epidemiologia

Rocznie stwierdzaliśmy w latach 2001-2008 na Dolnym Śląsku 1000-1350 nowych zachorowań.

Wykazywały one trend rosnący, z średnim wzrostem o 40 zachorowań rocznie.

Wzrost liczby nowych zachorowań wykrytych w roku 2007 niewątpliwie miał związek z rozpoczęciem w tym roku zleconych przez Ministerstwo Zdrowia badań przesiewowych.

Zachorowania na C50 u kobiet na Dolnym Śląsku w latach 2001-2008

Liczby zarejestrowanych nowotworów przedinwazyjnych (in situ) D05 na Dolnym Śląsku w latach 2001-2005

Rok	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008
Liczba D05	5	4	4	16	26	43 (2,5x)	65 (4x)

W 2008 roku 47 spośród 65 wszystkich nowotworów D05 (72%) odnotowaliśmy w grupie przesiewowej 50-69 lat.

2. Przeżycia 5-letnie

Rokowanie, wyrażone przeżyciem 5-letnim, dla statystycznej chorej z populacji dolnośląskiej wzrastało od lat 80-tych XX wieku.

Dla chorych z lat 2000-2001 wynosiło prawie 80 % i było bliskie standardu europejskiego.

W latach 2002 i 2003 odsetek przeżyć względnych utrzymywał się na poziomie „prawie 80%” i wyniósł 76% i 76,4%.

Przeżycia 5-letnie (względne):

Odsetek przeżyć chorych z lat 1985 - 1989	Odsetek przeżyć chorych z lat 1990 - 1994	Odsetek przeżyć chorych z lat 1995 - 1999	Odsetek przeżyć chorych z lat 2000-2001
56,4	62,4	72,1	79,9

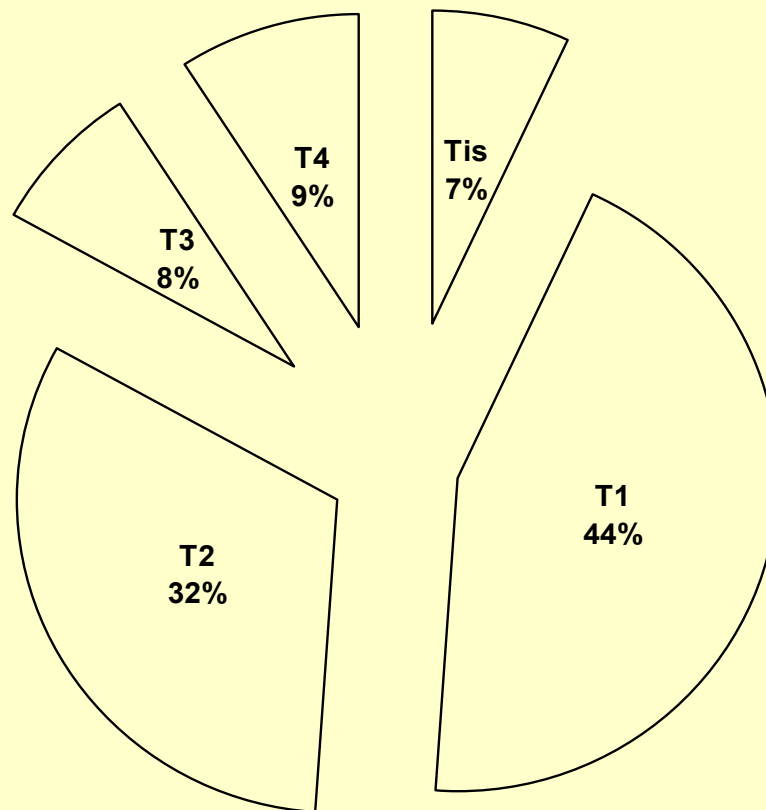
3. Zaawansowanie

W roku 2008 prawie połowę dolnośląskich zachorowań stanowiły guzy T1, jedną trzecią – T2.

Ocenę stagingu przeprowadziliśmy w próbie 2/3 kart zgłoszenia z określonym.

Nowotwory in situ stanowiły 7% wszystkich zachorowań.

Procentowy udział wielkości guzów (cecha T) w roku 2008

TNM

- **W roku 2003 TNM do bazy „*Hipokrates*” nie wpisywano zaawansowania TNM, zaawansowanie nie mogło więc być analizowane.**
- **W bazie „*Hipokrates*” z 2008 roku dla Oddziału Chirurgii I wpis „TNM” istniał dla 240 spośród 456 chorych, dla Oddziału Chirurgii II pole TNM było puste.**

- **Dane TNM (potrzebne dla określenia wielkości guza T) uzupełniono z bazy „*Dolnośląski Rejestr Nowotworów*”, gdzie brak TNM stwierdzamy dla 32,5% chorych na raka piersi.**
- **Dla chorych z Chirurgii I zmniejszono odsetek braków TNM do 27,6, dla Chirurgii II aż 61,7% operowanych pozostało bez oznaczonego TNM.**

Odsetek braków TNM

	Dolny Śląsk	Chirurgia I	Chirurgia II
razem	906	330	128
Brak TNM	436 32,5%	126 27,6%	206 61,7%

Wielkość guzów (cecha T) C50 w populacji Dolnego Śląska i operowanych w DCO

T	Dolny Śląsk		Dolny Śląsk bez DCO		Chirurgia I		Chirurgia II	
T is	64	7,1%	60	13,4%	4	1,2%	0	0%
T1	399	44,0%	117	26,1%	195	59,1%	87	68,0%
T2	290	32,0%	185	41,3%	87	26,4%	18	14,1%
T3	71	7,8%	37	8,3%	23	7,0%	11	8,6%
T4	82	9,1%	49	10,9%	21	6,4%	12	9,4%

**Dla chorych z oznaczonym TNM - 3/4
chorych operowanych na Oddziale
Chirurgii I oraz 2/3 całej dolnośląskiej
populacji (łącznie z DCO) w roku 2008
występowała podobna struktura
guzów Tis-T1 (60% vs. 51%).**

**Proporcje te dla guzów T3+T4 wynoszą
13% : 17%.**

**4. Nowotwory złośliwe piersi
operowane w DCO
w latach 2003 i 2008**

Udział DCO w leczeniu chirurgicznym n.z. piersi

	Dolny Śląsk		DCO Chirurgia I		DCO Chirurgia II	
2003	994	100%	462	46,5%	253	25,5%
2008	1342	100%	456	34,0%	334	24,9%

Na dwóch oddziałach DCO było operowanych w 2003 roku 715 chorych na n.z. piersi z Dolnego Śląska (72% wszystkich nowych zachorowań kobiet), a w roku 2008 - 790 (59%).

**5. Przeżycia 5-letnie chorych
operowanych w DCO i poza nim
w roku 2003**

Wartości przeżyć względnych obliczone dla chorych operowanych na Chirurgii I DCO wynoszą 85,4%, a dla Chirurgii II 81,2%.

Są one więc znacznie wyższe od podanych wyżej dla populacji wszystkich dolnośląskich chorych na raka piersi z roku 2003, gdzie stwierdziliśmy 76,4% przeżyć względnych.

Obliczony współczynnik dla chorych „nie operowanych w DCO” wynosi 69,3%, więc jest o 12-16% niższy, niż dla DCO.

Operacja nowotworu złośliwego piersi w DCO u co dziesiątej chorej zwiększa szanse wyleczenia.

6. Wnioski

- 1. Hipokrates nie daje możliwości oceny zaawansowania TNM dla leczonych w DCO nowotworów złośliwych. Pole TNM jest w bazie wypełniane częściowo, na niektórych oddziałach – wcale.**
- 2. Wyrażona na spotkaniu Komisji 31 marca hipoteza „*Wymaga ustalenia, czy słuszne jest odczucie lekarzy DCO, że chorzy leczeni tu są w wyższych stadiach zaawansowania, niż w populacji, a jeśli tak – jakie są tego przyczyny*” nie znajdują potwierdzenia w materiale uzyskanym do analizy.**

- 3. Planowana analiza porównawcza przeżyć 5-letnich chorych na C50 leczonych w DCO oraz poza Centrum wobec braku TNM staje się niemożliwa bez analizy zawartości dokumentacji „papierowej” chorych.**

- 4. Należy rozważyć wprowadzenie obowiązku klasyfikowania stadium zaawansowania w systemie TNM w Hipokratesie i w kartach zgłoszenia nowotworu złośliwego (zamiast uproszczonego podziału typu: stadium miejscowe, regionalne itp.)**

5. Stadium zaawansowania nowotworu jest najważniejszym czynnikiem, który determinuje sposób leczenia, wpływa na skuteczność terapii i określa jej koszt. Należy zatem dążyć do korzystnej struktury nowotworów leczonych w naszym ośrodku w aspekcie stadium zaawansowania. Wobec tego, aby nie zmniejszyć wysokiego odsetka pacjentek z rakiem piersi T1 (68% i 59% w DCO vs. 26% poza DCO) oraz w celu istotnego zwiększenia ilości raków przedinwazyjnych Tis (1,2% i 0% w DCO vs 13,4% poza DCO) należy intensyfikować wczesną diagnostykę tego nowotworu rozwijając badania skryningowe (etap podstawowy i pogłębiony) i programy profilaktyki (popołudniowe poradnie chorób piersi).

- 6. Podkreślenia wymaga fakt, że w 2003 roku 28%, zaś w 2008 roku 41% pacjentek z rakiem piersi operowanych było poza DCO. W związku z powstawaniem nowych ośrodków, szkoleniem coraz większej liczby chirurgów onkologów z bazy obcej oraz z istniejącymi już możliwościami pełnoprofilowej terapii skojarzonej w innych szpitalach należy liczyć się z możliwością wzrostu tego odsetka.**
- Oprócz działań stricte medycznych, wymienionych powyżej, coraz istotniejszym elementem staje się więc szeroko pojęta polityka public relations, działania marketingowe, promowanie szpitala i kształtowanie pozytywnego wizerunku medialnego.**

**7. Chore operowane w DCO w roku 2003
rokowały ponad 10% lepszymi przeżyciami 5-
letnimi, niż operowane poza Centrum.**

7. Piśmiennictwo

- 1. Błaszczyk J., Pudełko M., Bębenek M.: Przeżycia pięcioletnie chorych na nowotwory złośliwe w woj. dolnośląskim z lat 1985-2001. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Wrocław 2007.**
- 2. Błaszczyk J., Pudełko M., Cisarż K.: Nowotwory złośliwe w woj. dolnośląskim w roku 2006. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Wrocław 2008.**
- 3. Błaszczyk J., Jagas M., Hudziec P.: Nowotwory złośliwe w woj. dolnośląskim w roku 2007. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Wrocław 2009.**